

Antoni Riera Font

Director d'Impulsa Balears i catedràtic de la UIB

Construcció: entre la pressió del present i l'oportunitat del futur

El sector de la construcció viu a Menorca un moment d'intensa activitat. Lluny dels anys de paràlisi postpandèmica, el 2025 ha confirmat una reactivació sostinguda que consolida la seva importància dins l'economia insular. En un territori amb sòl limitat, elevada protecció ambiental i una demanda d'habitatge en tensió, la construcció torna a ser un sector clau per entendre cap on es mou l'Illa -i com vol créixer.

I és que, tot i tractar-se d'un sector petit, el seu pes és decisiu i creixent. Segons les darreres estimacions d'Impulsa Balears relatives a l'exercici 2023, la construcció va aportar 236,45 milions d'euros al VAB de Menorca, xifra que representa un 10,3 per cent del total insular. Es tracta d'una contribució significativa per a un sector que, tot i la seva mida moderada, exerceix un fort efecte d'arrossegament sobre activitats auxiliars, des de la indústria dels materials fins als serveis professionals i financers.

Menorca va tancar el 2024 amb el major nombre de treballadors al sector dels darrers quinze anys (4.476 afiliats), i durant la primera meitat del 2025 ha mantingut viu el procés de generació d'ocupació (2,0 per cent vs 2,2 per cent, 2024). Aquest dinamisme laboral reflecteix un bon pols d'activitat i una notable capacitat del sector per mantenir-se en creixement malgrat els costos i la incertesa econòmica.

Els indicadors d'activitat ho confirmen: els projectes d'obra visats tornen a créixer després del lleuger descens que experimentaren al llarg de 2024 (-9,1 per cent). Així, el primer semestre del 2025 ha invertit clarament la tendència. Entre gener i juny, Menorca ha registrat 360 projectes visats, el segon major nombre des de l'esclat de la bombolla immobiliària (369 projectes en el mateix període de 2008).

Aquest repunt del 21,2 per cent respecte del mateix semestre de l'any anterior confirma que el sector manté un bon ritme de treball i una diversificació notable entre tipologies d'obra. Tant el segment residencial (21,4 per cent vs -5,0 per cent el 2024) com el no residencial (20,0 per cent vs -34,1 per cent el 2024) han experimentat creixements destacats durant aquest primer semestre de l'any.

En el cas del residencial, es manté el major dinamisme dels projectes de nova planta (26,6 per cent) respecte a les ampliacions i reformes (19,7 per cent). En paral·lel, el segment no residencial s'ha vist impulsat per l'augment dels projectes industrials (62,5 per cent) i dels comercials i d'oficines (33,3 per cent).

Les bones xifres de projectes visats s'acompanyen d'un salt notable en el pressupost total d'obra. Durant el primer semestre de 2025, el volum econòmic dels projectes visats a Menorca

s'ha duplicat respecte al mateix període de l'any anterior (78,66 M€ vs 38,45 M€, 2024), després que el conjunt de 2024 es tancàs amb un increment moderat del 3,7 per cent.

Aquest resultat situa els sis primers mesos de 2025 com els de major pressupost total des de 2007 (78,66 M€ vs 111,82 M€ el 2007), un rècord que evidencia la solidesa del cicle actual.

L'explicació d'aquest repunt es troba, d'una banda, en la intensificació de la tendència

ses a cercar mà d'obra fora de l'Illa. I la burocràcia urbanística, especialment intensa en sòl rústic, sovint retarda mesos la tramitació de permisos. A tot plegat s'hi afegeix un mercat d'habitatge altament tensionat, on els preus de compra i lloguer han augmentat prop d'un 25 per cent en cinc anys, impulsats per la pressió turística i la segona residència.

Diversos ajuntaments han començat a reservar sòl per a habitatge assequible i el Consell Insular impulsa programes de rehabilitació amb ajudes europees, però el consens general és clar: cal una estratègia insular integral que compatibilitzi la protecció ambiental amb el dret a l'habitatge i la continuïtat econòmica del sector.

En paral·lel, la construcció menorquina avança cap a un model més verd i innovador. La condició de Reserva de la Biosfera obliga a repensar processos i materials, i moltes empreses ja incorporen criteris d'eficiència energètica, economia circular i aprofitament de recursos locals. Els fons europeus Next Generation han afavorit la digitalització del sector, amb la implantació de tecnologies BIM (Building Information Modeling), la gestió intel·ligent de projectes i la utilització de nous materials

reciclatos o biobasats. També s'ha revaloritzat la saviesa constructiva tradicional de Menorca -els murs de marès, les cobertes ventilades, la ventilació creuada-, que avui conviu amb solucions passives de climatització adaptades al clima mediterrani.

Mentrestant, el debat de fons segueix obert: com vol créixer Menorca? En un territori de dimensió limitada, la construcció ha de conviure amb un debat profund sobre el model de desenvolupament que l'Illa vol assumir. Menorca ha fet de la contenció urbanística una virtut, però això obliga el sector a reinventar-se: menys expansió i més qualitat, menys extensió i més eficiència. El futur passa per rehabilitar abans que expandir, per prioritzar l'habitatge permanent davant el turístic, i per situar la innovació i la sostenibilitat al centre de la cadena de valor.

El moment actual no pot ser més propici. Amb un pes creixent en el VAB, un mercat laboral actiu i unes expectatives de projectes i pressupostos en màxims històrics, la construcció menorquina es troba davant una finestra d'oportunitat. Si sap orientar aquest impuls cap a la qualitat, la sostenibilitat i la innovació, podrà convertir-se en un motor d'equilibri territorial i de progrés compartit. No es tracta només de construir cases o hotels, sinó de construir un futur habitable, resilient i fidel als valors que han fet de Menorca un referent de sostenibilitat a la Mediterrània.

«Menorca ha fet de la contenció urbanística una virtut, però això obliga el sector a reinventar-se: menys expansió i més qualitat, menys extensió i més eficiència»

ascendent del segment residencial (35,2 per cent vs 13,4 per cent el 2024), i de l'altra, en l'extraordinari increment del pressupost dels projectes no residencials, que ha multiplicat per sis la xifra computada un any enrere. Destaquen especialment els projectes comercials i d'oficines, amb un augment del pressupost per 17, i els projectes turístics, que han assolit un volum de 18,5 milions d'euros.

Però l'expansió no amaga els reptes estructurals. L'encariment dels materials -ciment, acer, fusta o alumini- redueix marges i complica l'execució de les obres. La manca de personal qualificat, fruit de l'envelliment de la plantilla i de la poca incorporació de joves, obliga moltes empre-